

Stanisław Bogusław Leszczyński- Król Polski

Dziecięcy portret Stasia



Portret Stanisława Bogusława Leszczyńskiego, malarz nieznan, 1682, Fundación Yannick y Ben Jakober, Alcludia, domena publiczna, Wikimedia Commons

Ukryta symbolika w portrecie Stasia:

- **Ptaszek w ręce** – szczygieł – symbol męki Chrystusa, znak miłosierdzia i odkupienia, oznacza, że mały Stasiu był chrześcijaninem.
- Amulety: **bransoletki** (na obu nadgarstkach) wykonane z kulek czerwonego korala na przemian z małymi perłami. **Koral miał moc uzdrawiania**; wierzono, że zmniejsza stres i lęk. Jego kolor – **czerwień** – miała chronić przed złem, urokami i trucizną.
- **Złota grzechotka** – gryzak w prawej dłoni, ozdobiona dzwoneczkami, w centrum ma łukowaty pazur wykonany z kości słoniowej lub masy perłowej.
- **Bukiety tulipanów** w tle są symbolem bogactwa i jednocześnie znakiem kruchości ludzkiego życia.

Dzieci umierały często nie dożywszy piątego roku życia. Epidemie i choroby zakaźne zbierały swoje śmiertelne żniwo w pierwszej kolejności wśród najsłabszych, często właśnie najmłodszych istnień ludzkich. Według badaczy 36% dzieci umierało przed ukończeniem sześciu lat, a 24% w wieku od siedmiu do szesnastu. Na sto dzieci, które przeżyły poród sześćdziesiąt umierało przed ukończeniem szesnastego roku życia.

Kilka faktów z wczesnych lat życia Stanisława

Wczesne dzieciństwo spędził przy matce. Był dzieckiem o słabym zdrowiu. Później wychowywał go ojciec, Rafał Leszczyński, dbając o dyscyplinę i naukę samodzielności.

Ojciec kierował jego wychowaniem i wykształceniem, kształtował jego smak artystyczny i obycie polityczne. Stanisław był ciekawy świata, towarzyski i rozmowny, chętny do nauki.

Kształcili go nauczyciele domowi, w tym z zagranicy, jezuici. Uczęszczał do **leszczyńskiego gimnazjum**. Należał do uczniów protestanta Adama Samuela Hartmanna.

Był zdolny; znał łacinę, jeszcze lepiej włoski oraz niemiecki, opornie szła mu nauka francuskiego. Interesował się naukami ścisłymi i sztuką.

W dorosłym życiu znał się na architekturze i inżynierii (można go nazwać wynalazcą). Sam również malował oraz rysował. Był odważny i miał zmysł strategii. Jako dziecko uczestniczył w uroczystościach organizowanych przez ojca.

Jako osiemnastolatek odbył zagraniczną podróż edukacyjną. Podróżował przez Czechy do Wiednia i dalej do Włoch. W Rzymie na prywatnej audyencji został przyjęty przez papieża Innocentego XII. Był też we Florencji i Wenecji, gdzie uczestniczył w słynnym karnawale.

Odwiedził również Paryż i Wersal. Do Leszna wracał przez Niderlandy i Niemcy.

Portret Stanisława Bogusława Leszczyńskiego, malarz nieznan, 1727, Chambord, zbiory Muzeum Okręgowego w Lesznie, fot. T. Sikorski



Reprezentacyjny wizerunek króla Stanisława powstał podczas jego pobytu w zamku Chambord we Francji. Chambord jest największym zamkiem nad Lorą – nazywa się go „Wersalem renesansu”.

Zawarta w portrecie symbolika:

- **Wizerunek smoka na hełmie** jest ukrytym znakiem wskazującym na miejsce pobytu władcy. Fantastyczne stworzenie jest symbolem Franciszka I, który w 1516 roku zlecił budowę zamku Leonardowi da Vinci.

W ubiorze króla jest **polski akcent w postaci niebieskiej szarfy i złotego haftu na piersi – Orderu Orła Białego** – najstarszego i najwyższego odznaczenia państwowego Rzeczypospolitej Polskiej.

Stanisław Bogusław Leszczyński herbu Wieniawa



z dynastii Leszczyńskich, ojciec Rafał Leszczyński, matka Anna z Jabłonowskich
Urodzony 20 października 1677 roku we Lwowie,
Zmarł 23 lutego 1766 roku w Lunéville,

sposzczywa w katedrze wawelskiej w Krakowie.

Dwukrotny Król Polski :

- Po raz pierwszy od 12 lipca 1704 do 8 lipca 1709 (koronacja odbyła się 4 października 1705 w Warszawie)
- Po raz drugi od 12 września 1733 do 26 stycznia 1736

Żona - Katarzyna Opalińska herbu Łodzia (1680-1747),

Córki - Anna Leszczyńska (1699-1717) i Maria Leszczyńska (1703-1768) – od 1725 roku, najdłużej panująca, królowa Francji.

Tytuły – król Polski, wielki książę litewski, ruski, pruski, mazowiecki, żmudzki, inflancki, smoleński, siewierski i czernihowski, książę Lotaryngii i Baru, margrabia Pont-à-Mousson i Nomeny, hrabia Vaudémont, Blámont, Saarwerden i Salm.

Działalność dobroczynna Stanisława Leszczyńskiego, króla Polski, księcia Lotaryngii i Baru była powszechnie znana. Założył Towarzystwo Naukowo-Literackie, Akademię Rycerską, teatr, ogród botaniczny, a także ufundował szereg przytułków i szpitali oraz magazynów zbożowych. Z pasją oddawał się także filozofii i przyjaźni z Helwecjuszem i Wolterem.

5 lutego 1766 roku podpalając fajkę rzucił na swój szlafrok iskrę z pałacowego kominka. Płonący szlafrok ugaszono, ale poparzenia były tak wielkie, że król zmarł po osiemnastu dniach.